Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Кафедра маркетингу, менеджменту та управління бізнесом

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

освітній ступінь магістр

на тему:

СИСТЕМА ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Виконала: студентка 2 курсу, 631 групи
Спеціальності 073 Менеджмент
Освітня програма Менеджмент. Бізнес-адміністрування
Єременко Марія Володимирівна

Керівник:

Доктор економічних наук, професор
Світовий О.М.

Рецензент:
кандидат економічних наук, доцент
Гвоздєй Н. І.

Умань – 2024

ЗМІСТ

ВСТУП……..……..3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА……..……6
1.1. Економічний зміст інновацій, інноваційної політики та системи інноваційного менеджменту підприємства……..……6
1.2. Методичне забезпечення дослідження системи інноваційного менеджменту підприємства…….……21
1.3. Зарубіжний досвід формування системи інноваційного менеджменту підприємств……..…….28
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ОЦІНКА СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ…….……37
2.1. Організаційна структура та основні тенденції розвитку ТОВ СП «Нібулон» …….……37
2.2. Організаційно-управлінський аналіз підприємства та оцінка ефективності інвестиційного менеджменту…….……47
2.3. Оцінка стану інноваційної діяльності на підприємстві…….……55
РОЗДІЛ 3.УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ…….……60
3.1. Напрямки удосконалення системи інноваційного менеджменту в ТОВ СП «Нібулон»……...……60
3.2. Інноваційні стратегії для підвищення ефективності діяльності ТОВ СП «Нібулон»…….……66
3.3. Економічна ефективність запропонованих заходів щодо удосконалення системи інноваційного менеджменту в ТОВ СП «Нібулон»……....……..72
ВИСНОВКИ…….…...…….76
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ…….……79
ДОДАТКИ……88

ВСТУП

Актуальність теми. Сьогодні українські підприємства стикаються із необхідністю підвищення своєї міжнародної конкурентоспроможності, що неможливо без ефективного управління інноваційною діяльністю. Підвищення міжнародної конкурентоспроможності вітчизняних підприємств ґрунтується на використанні інноваційно-інвестиційної моделі розвитку бізнес-процесів.

Актуальність теми удосконалення системи інноваційного менеджменту на підприємстві зумовлена кількома ключовими факторами, що стосуються сучасного економічного середовища та специфіки управлінських практик. Вдосконалення інноваційного менеджменту також важливе для впровадження нових методів організації виробництва і обслуговування. Дослідження показують, що чітка організація інноваційної діяльності в підприємстві забезпечує не лише його стійкість, але й підвищення якості продукції та послуг [18]. Актуальність теми також підкреслюється у контексті впливу нововведень на загальний стан економіки підприємства. Удосконалення системи управління інноваційною діяльністю сьогодні сприймається як одна з основних умов для стабільного розвитку в умовах кризи.

Удосконалення системи інноваційного менеджменту передбачає акцент на вдосконаленні внутрішніх процесів підприємства, що включає планування та управління інноваційними проектами. Це вимагає роботи з командою, пошуку нових ідей, створення стимулюючого середовища для інновацій. Необхідність у глибокому розумінні і теоретичних, і практичних аспектів інноваційного менеджменту робить цю тему актуальною в освітньому контексті. Сучасні менеджери повинні вміти застосовувати інноваційні стратегії для ефективного управління підприємствами, що здатні оперативно реагувати на зміни ринку.

Таким чином, удосконалення системи інноваційного менеджменту на підприємстві є вкрай актуальною темою та суттєво впливає на успішність і конкурентоспроможність організацій у сучасному економічному середовищі.

Багато закордонних вчених, до прикладу, такі як, Aguilar, F. J., Athanasopoulos, G., Bessant, J.M., Camp, R. C., Casey, M. A., Cohen, W. M.,

Cooper, R. G., Darkow, I. L., Dillman, D. A., Everitt, B. S., Field, A., Fowler, F. J., Gracht, H. A., Greene, W. H., Gürel, E., Hyndman, R. J., Kaplan, R. S., Krueger, R. A., Landau, S., Leese, M., Levinthal, D. A., Montgomery, D. C., Norton, D. P., Rogers, E. M., Schein, E. H., Tat, M., Tidd, J., Yin, R. K. та ін. приурочили свої праці дослідженню питання удосконалення системи інноваційного менеджменту на підприємстві.

Вагомий внесок у вивчення проблеми управління інноваційною діяльністю на підприємстві внесли і вітчизняні дослідники, такі як Ажажа М. А., Блага Н. В., Буняк Н. М., Воронкова В. Г., Ганчук М. Д., Глущенко Г. Ю., Гуткевич С. О., Казакова Л. О., Колодізєва Т. О., Копитко М. І., Кравченко М.О., Мармаза О. І.,
Нечипорук К. О., Нікітенко В. О., Рульєв В. А., Русин В. І., Семенюк І. М., Стойко І. І., Хаірова Е.А., Шпонтак В. С., Юдіна О. І. та ін. Проте залишається недослідженими питання вибору стратегії удосконалення системи інноваційного менеджменту на підприємстві.

Метою наукової роботи дослідити теоретичні та методологічні положення сутності та функцій системи інноваційного менеджменту на підприємстві.

Для досягнення цілей кваліфікаційної роботи необхідно вирішення **наступних задач**:

- визначити економічний зміст інновацій та інноваційної політики підприємства;
- охарактеризувати систему інноваційного менеджменту підприємства;
- вивчити зарубіжний досвід формування системи інноваційного менеджменту підприємств;
- опрацювати нормативно-правове забезпечення системи інноваційного менеджменту підприємства;
- дати оцінку стану інноваційної діяльності на підприємстві;
- провести діагностику економічного стану та фінансовий аналіз діяльності підприємства;

- визначити напрямки удосконалення системи інноваційного менеджменту на підприємстві та стратегій для його вдосконалення;

- розробити пропозиції для підвищення ефективності інноваційного менеджменту на підприємстві;

- визначити економічну ефективність запропонованих заходів та спрогнозувати можливі фінансові результати від реалізації пропозицій.

Об'єкт дослідження - система інноваційного менеджменту на підприємстві.

Предметом дослідження є теоретико-методичні основи та практичні аспекти функціонування системи інноваційного менеджменту на підприємстві.

Інформаційна база дослідження. Робота виконана з використанням фактичних даних ТОВ «НІБУЛОН» та наукових праць й інтернет-джерел.

Отримані результати та їх новизна. В процесі дослідження було отримано такі результати, як пропозиції створення на підприємстві міждисциплінарних команд; впровадження Agile-методологій; залучення споживачів у процес інновацій.

Теоретична значущість роботи: проведена класифікація інновацій; проведений аналіз основних компонентів інноваційної політики підприємства; визначений вплив інновацій на економічне зростання підприємства.

Практична значущість виконаної роботи: визначені напрями удосконалення системи інноваційного менеджменту на ТОВ «НІБУЛОН» та розроблені пропозиції для підвищення його ефективності.

Методи дослідження. Для дослідження у роботі використано такі методи: SWOT-аналізу, кореляції, моделювання та прогнозування, монографічний, аналізу та синтезу, табличний.

Апробація результатів дослідження: результати дослідження були апробовані на XI Всеукраїнській науково-практичній інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки» 14 листопада 2024 р., м. Умань.

ВИСНОВКИ

1. Інноваціями вважаються новостворені і вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення, що покращують структуру і якість виробництва або соціальної сфери. Закон України «Про інноваційну діяльність» є основним нормативно-правовим актом, що визначає правові, економічні та організаційні засади державного регулювання інноваційної діяльності в країні. Основною метою цього закону є створення умов для розвитку інновацій та стимулювання інноваційних процесів в Україні. Згідно із даним законом, інновація розглядається як новий або вдосконалений продукт, технологічний процес, або система, що має важливе значення для процесу виробництва та споживання.

2. Одним із основних компонентів інноваційної політики на сьогоднішній день, на наше переконання це є управління інноваційними проектами і це, погоджуючись із дослідниками дуже важливо. Розглянемо даний компонент більш детально. Управління інноваційними проектами – це процес, який включає планування, реалізацію та контроль різноманітних ініціатив, спрямованих на розробку та впровадження нових продуктів, послуг або технологій.

3. Основи формування системи інноваційного менеджменту передбачають інтеграцію теорії та практики управління інноваційними процесами. Інноваційний менеджмент визначається як процес, що включає етапи і стадії, спрямовані на успішне впровадження новацій в організаціях. Це забезпечується не лише теоретичними знаннями, але й практичними навичками в управлінні інноваційною діяльністю.

4. Для успішного дослідження будь якої теми, перш за все, необхідно відповідне методичне забезпечення. Тобто, потрібно вибрати такі методи дослідження, за допомогою яких можна дослідити більшість аспектів та факторів даної теми. Використання статистичних методів для аналізу інноваційної діяльності підприємств допомагає отримувати точні дані та побудувати обґрунтовані висновки. Це дозволяє організаціям краще розуміти

виклики та можливості у сфері інновацій, розробляти ефективні стратегії та підвищувати свою конкурентоспроможність на ринку.

5. ТОВ СП «Нібулон», незважаючи ні на що, має позитивну динаміку валового збору зерна порівняно з попередніми роками. Цим підприємство завдячує впровадженим організаційним змінам, зміні структури посівних площ, технологій виробництва й повному переосмисленню роботи аграрного сектору компанії. Чотирнадцять виробничих філій було реорганізовано в чотири кластери, здійснено перехід від традиційної (з використанням плуга) до ощадливих технологій (Strip-Till, Mini-till).

6. Структура управління ТОВ СП "Нібулон" позитивно впливає на інноваційну діяльність компанії завдяки своєму чітко визначеному розподілу обов'язків, фокусу на інноваціях та можливостям для співпраці різних департаментів. Це створює ефективне середовище для генерування нових ідей та їх реалізації. ТОВ СП «Нібулон» має значний потенціал у сфері агро-логістики завдяки своїм сталим позиціям на ринку, розвинутій інфраструктурі та інноваційним рішенням. Однак, компанії слід активно моніторити зміни у зовнішньому середовищі та адаптуватися до нових умов, щоб зберігати свою конкурентоспроможність. У разі загроз і своєчасні інвестиції в інновації можуть забезпечити подальший успішний розвиток підприємства.

7. ТОВ СП "Нібулон" – це одне з провідних підприємств в Україні, яке спеціалізується на вирощуванні і переробці сільськогосподарських культур, а також на морських перевезеннях. Компанія активно впроваджує інноваційні проєкти, спрямовані на розвиток аграрного сектору та покращення ефективності виробництва. Реалізовані інноваційні проекти ТОВ СП "Нібулон" продемонстрували високу ефективність і значно поліпшили конкурентоспроможність компанії. Інвестування в технології, оптимізація процесів і підвищення рівня сервісу стали ключовими факторами в реалізації стратегії розвитку підприємства.

8. Удосконалення системи інноваційного менеджменту є ключовим аспектом для будь-якої компанії, яка прагне залишатись конкурентоспроможною на ринку, особливо в аграрному секторі, де зміни відбуваються швидко. Запровадження запропонованих автором підходів може значно підвищити ефективність системи інноваційного менеджменту й допомогти компанії залишатися на передовій у своїй галузі.

9. Визначення інноваційних стратегій є ключовим елементом управління інноваціями, оскільки вони допомагають організаціям адаптуватися до змінюваного ринку, впроваджувати нові ідеї та технології, а також підтримувати конкурентоспроможність. Для успішної реалізації інноваційних стратегій важливою є координація між службами та відділами підприємства. Ефективна комунікація та спільна робота дозволяють об'єднати різні експертизи і ресурси, що підвищує шанси на успіх інноваційного проекту. Спеціальні проектні команди або крос-функціональні групи можуть допомогти у інтеграції інноваційних стратегій в усі аспекти бізнесу. Вибір конкретних інноваційних стратегій залежить від цілей і специфіки вашої організації, а також від умов ринку, в якому вона працює.

10. Оцінка економічної ефективності заходів щодо удосконалення системи інноваційного менеджменту є ключовим аспектом при прийнятті рішень про їх впровадження. Вона дозволяє підприємству обґрунтувати інвестиції в інновації, виміряти результати та приймати рішення про подальший розвиток. Оцінка економічної ефективності інноваційних заходів також є ключовим етапом у процесі їх впровадження. Вона дозволяє підприємству обґрунтувати інвестиції в інновації, виміряти результати та приймати рішення про подальший розвиток.